

กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
เพื่อวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด
ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2

Deciding on an Investment Plan of Government Pension Fund for the
retirement planning of the civil servants Office of the Attorney
General in area of the District Attorney's Office 2

อภิชา สิริอาภาชนกุล

สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Aphicha Siriaphathanakun

E-mail : Aphicha8@gmail.com

Faculty of Business Administration Program in Finance and Banking, Ramkhamhaeng University

Corresponding author

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 (2) เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการลงทุน มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ คือ ข้าราชการในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 จำนวน 250 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมตัวอย่างข้อมูล สถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติการทดสอบแบบ t – test สถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และหากพบความแตกต่างจะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ LSD และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างประชากร ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 – 40 ปี มีการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพโสด และมีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 35,000 บาท ซึ่งเป็นข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 และจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพและรายได้ต่อเดือน ต่างกัน ทำให้การตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ต่างกัน นอกจากนี้ ปัจจัยด้านการลงทุน ที่ประกอบไปด้วย ความรู้และประสบการณ์ สภาวะเศรษฐกิจ อัตราผลตอบแทนและความเสี่ยง มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2

คำสำคัญ : การตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน; กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ; วางแผนเกษียณ

ABSTRACT

The purposes of this study were (1) to study investment plan selection decisions; in the Government Pension Fund for the retirement planning of the civil servants Office of the Attorney General in area of the Prosecutor's Office Region 2 (2) to study investment plan selection decisions Government Pension Fund for the retirement planning of the civil servants Office of the Attorney General in area of the Prosecutor's Office Region 2, classified by demographic factors (3) to study investment factors affecting investment plan selection decisions in the Government Pension Fund for the retirement planning of the civil servants Office of the Attorney General in the District Attorney's Office Region 2.

The sample group used in this independent study were 250 civil servants in the District Attorney's Office Region 2., total of 250 people using a questionnaire as a tool used to collect sample data. The statistics used in the analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. The hypothesis was tested by t-test statistics. One-way ANOVA statistics, and if differences are found, will be compared individually. using the LSD method and using multiple regression statistics.

The study found that Most of the sample population are female, aged 31-40 years old, who have a bachelor's degree, are single and have a monthly income of 15,001-35,000 baht, who are civil servants Office of the Attorney General. in area of the Prosecutor's Office Region 2 and from the hypothesis testing found that Civil servants Office of the Attorney General in the area of the Prosecutor's Office Region 2 with different sex, age, education, status and monthly income Make decisions on investment plans in the Government Pension Fund to plan for retirement are different, in addition, investment factors consisting of knowledge and experience economic conditions The rate of return and risk affect the decision to choose an investment plan. in the Government Pension Fund to plan for retirement of civil servants Office of the Attorney General in area of the District Attorney's Office 2

Keywords: investment plan selection decision; Government Pension Fund; retirement planning

บทนำ

ในปัจจุบัน โครงสร้างประชากรของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากและแนวโน้มของประชากรผู้สูงอายุจะเพิ่มมากขึ้น สถานการณ์ผู้สูงอายุของประเทศไทยในปี 2565 จากระบบสถิติทางการทะเบียน รายงานว่าไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Ageing Society) ซึ่งนับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่ประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงวัยอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ในขณะที่ผู้สูงอายุในไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเกิดกลับลดลงและมีอัตราที่ช้ามาก และในปี 2565 ก็มีอัตราการเกิดที่ค่อนข้างน้อยทั้งนี้เป็นเพราะปัจจัยด้านลบต่าง ๆ มากมาย

การวางแผนการเงินเพื่อวัยเกษียณ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งไม่ว่าจะอาชีพใด โดยเฉพาะอาชีพข้าราชการ ยิ่งต้องเอาใจใส่ในเรื่องเงินทองให้มาก เพราะรายได้ของข้าราชการไม่ได้สูงมาก ถึงแม้จะมีระบบสวัสดิการรองรับ อาจจะไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตหลังจากเกษียณอายุราชการ เพราะยังมีปัจจัยเสี่ยงอีกหลากหลายที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น สภาวะเศรษฐกิจถดถอย เงินเฟ้อ ดอกเบี้ยปรับตัวสูงขึ้น ทำให้ค่าครองชีพเพิ่มสูงขึ้นไปด้วย หากไม่มีการวางแผนทางการเงินเพื่อการเกษียณที่ถูกต้อง

คณะรัฐมนตรีมีมติให้จัดตั้งกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เพื่อให้ข้าราชการที่เป็นสมาชิก กบข. เมื่อออกจากราชการ หรือ เกษียณอายุราชการ จะได้รับเงินก้อน กบข. และบำเหน็จหรือบำนาญจากส่วนราชการเจ้าสังกัด วัตถุประสงค์ก็เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อออกจากราชการ ส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก จัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นให้แก่สมาชิก

กบข. จัดให้มีแผนการลงทุนสำหรับสมาชิก เพื่อเพิ่มทางเลือกและตอบสนองความต้องการของสมาชิกที่ประสงค์จะลงทุนตามความต้องการของตน โดยสมาชิกต้องพิจารณาผลตอบแทนที่คาดหวังและความเสี่ยงของแต่ละแผนการลงทุนควบคู่กันด้วย เพื่อให้สมาชิกมีทางเลือกในการลงทุนตามความต้องการการวางแผนทางการเงินในวัยหลังเกษียณของแต่ละบุคคล เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการเพื่อวางแผนเกษียณ โดยใช้กลุ่มข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ที่ผู้ค้นคว้าทำงานอยู่ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนเกษียณ และรู้ถึงประโยชน์ที่จะได้รับถ้ามีการกำหนดแนวทางและเลือกแผนการลงทุนที่เหมาะสมกับบุคคลในแต่ละช่วงวัย เพื่อให้มีชีวิตหลังเกษียณที่ดีมีคุณภาพ มีการดำรงชีวิตที่มีความสุขตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

วัตถุประสงค์การค้นคว้าอิสระ

1. เพื่อศึกษา กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2

2. เพื่อศึกษา กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. เพื่อศึกษาปัจจัยการลงทุน ที่มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2

ขอบเขตการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เพื่อศึกษากระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 โดยมีตัวแปรในการศึกษาดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ, อายุ, การศึกษา, สถานภาพ, รายได้ต่อเดือน ปัจจัยด้านการลงทุน ประกอบด้วย ความรู้และประสบการณ์, สถานะเศรษฐกิจ, อัตราผลตอบแทน, ความเสี่ยง

2. ตัวแปรตาม คือ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ประชากรที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ได้แก่ ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 จำนวน 610 คน

สมมติฐานการค้นคว้าอิสระ

1. เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน ทำให้กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ต่างกัน

2. ความรู้และประสบการณ์ สภาวะเศรษฐกิจ อัตราผลตอบแทน ความเสี่ยง มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึง กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2

2. ทำให้ทราบถึง กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. ทำให้ทราบถึง ปัจจัยด้านการลงทุน ที่มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2

ทบทวนแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีกระบวนการตัดสินใจ

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจการออมและการลงทุน หมายถึง การรับรู้ถึงปัญหาและมีความต้องการแก้ไขปัญหานั้น โดยกำหนดขั้นตอนการตัดสินใจตั้งแต่ขั้นตอนแรกจนถึงขั้นตอนสุดท้าย โดยใช้หลักการเหตุและผลจากการค้นหาข้อมูล เพื่อนำไปสู่การเปรียบเทียบข้อมูลและหาข้อสรุปในการตัดสินใจการออมและการลงทุน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการและตรวจสอบผลของการตัดสินใจการออมและการลงทุน

แนวคิดและทฤษฎีปัจจัยส่วนบุคคล

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2550) ได้ให้ความหมายว่า ของลักษณะประชากรศาสตร์ ใช้ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ เพื่อเป็นการแบ่งแยกในแต่ละส่วนของตลาดทำให้เกิดประสิทธิผล ในการกำหนดกลุ่มตลาดเป้าหมายและง่ายต่อการวัดมากกว่า ตัวแปรอื่นๆ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ธนพล จันทร์แก้วเดช (2562) กล่าวว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ส่งผลต่อพฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้น ของนักลงทุนรายย่อยอย่างเด่นชัด โดยจำแนกตัวแปรต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้เฉลี่ย

แนวคิดและทฤษฎีปัจจัยด้านการลงทุน

กนกมล สิริวัฒนชัย (2556) ได้ทำการศึกษาการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของคนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 18-48 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ประสบการณ์การลงทุนในหุ้นที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหุ้นของกลุ่มตัวอย่าง และธิดา ลือชาพัฒน์พร (2553) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนตามบทวิเคราะห์ที่เผยแพร่ใน SSA Consensus พบว่า ประสบการณ์ของนักลงทุนที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจลงทุนตามบทวิเคราะห์ที่เผยแพร่ใน SSA Consensus

พนมพร อัครชยานันท์ และคณะ (2557) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในตราสารทางการเงิน พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความเชื่อมั่นในการลงทุนในระดับมาก และกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเศรษฐกิจภายในประเทศและปัจจัยด้านความมั่นคงทางการเมืองในระดับมาก

ดวงใจ พรหมมินทร์ (2561). จากภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่าระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงขึ้นลง ที่เรียกว่า “วัฏจักรธุรกิจ (Business cycle)” คือ มีการหดตัวและขยายตัวของเศรษฐกิจสลับกันไปอย่างต่อเนื่อง สาเหตุมาจากผลของปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ อาจเกิดขึ้นอย่างฉับพลันหรือค่อย ๆ เปลี่ยนแปลง แต่จะส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งจะใช้ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ในการบ่งชี้การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุภาพร ชาญเวช (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรับสิทธิบำนาญ บำนาญของสมาชิกกองทุนบำนาญข้าราชการ (กบข.) : กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13 จ. นครราชสีมา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผลตอบแทนจากการคำนวณเงินบำนาญสูตรเดิมจะได้รับเงินมากกว่าบำนาญ กบข. นั้น มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด โดยทำการทดสอบระหว่างตัวแปรอิสระกับการตัดสินใจเข้าเป็นสมาชิกกองทุน กบข. ผลการศึกษา พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมี 7 ตัวแปร คือ อายุ อายุราชการ รายได้ สถานภาพสมรส เงินออม ความคาดหวังในผลประโยชน์ที่ได้รับ การได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร และพบว่า รายได้มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการตัดสินใจแบบมีเหตุผลของ Simon (1960) ที่กล่าวว่า เป็นกระบวนการโดยใช้ความคิดประกอบเหตุผล ซึ่งผู้ตัดสินใจจะหาเหตุผลและปัจจัยประกอบการตัดสินใจ เพื่อทำการวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ได้ประโยชน์สูงสุด

กมลภัทร สักดิ์แก้ว (2552) ทำการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนการลงทุนของกองทุน กบข. ในช่วง ระหว่างเดือน มกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2551 รวมระยะเวลา 60 เดือน ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนการลงทุน ของกองทุน กบข. ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ ดัชนีดัชนี Dow Jones ระยะเวลาในการลงทุนของ กบข. โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ส่วนเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนการลงทุน ของกองทุน กบข. ในทิศทางที่สวนทางกัน ตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิธีการค้นคว้าอิสระ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้ เป็นการค้นคว้าแบบไม่ทดลอง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถาม โดยเก็บจากกลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ที่เป็นสมาชิก กบข. จำนวน 610 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณจากการสุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Taro Yamane (1973) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 ซึ่งได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 250 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ และให้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงกลุ่ม คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ รายได้ต่อเดือน

1.2 ใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) กับตัวแปรที่มีระดับการวัดเชิงปริมาณ คือ ปัจจัยด้านการลงทุน ได้แก่ ความรู้และประสบการณ์ สภาวะเศรษฐกิจ

อัตราผลตอบแทน ความเสี่ยง และกระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงาน อัยการภาค 2

2.การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน ปัจจัยส่วนบุคคล ใช้สถิติ t- test ในการ ทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างประชากร 2 กลุ่ม และใช้สถิติความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA

ในการทดสอบระหว่างประชากรตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป หากพบความแตกต่างจะทำการทดสอบเป็น รายคู่ด้วยสถิติ LSD

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐาน ปัจจัยด้านการลงทุน ใช้สถิติการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Linear Regression)

สรุปผลการค้นคว้าอิสระ

1. ผลการวิเคราะห์กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 โดยรวม มีระดับความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ เพื่อการวางแผนเกษียณของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการ ภาค 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

2.1 ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ที่มี เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการลงทุน มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 สามารถสรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยด้านการลงทุน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านความรู้และประสบการณ์ ด้านสถานะ เศรษฐกิจ ด้านอัตราผลตอบแทน ด้านความเสี่ยง มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษากระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 โดยภาพรวม มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ศึกษามีความคิดเห็นว่า ส่วนใหญ่มีความรู้และความเข้าใจในแนวทางการลงทุน ของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ในแต่ละแผนการลงทุน และเลือกแผนการลงทุน ที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของตนเอง พอสมควร และส่วนใหญ่เห็นว่าแผนการลงทุนที่เลือกไว้นั้นสอดคล้องกับเป้าหมายการวางแผนเกษียณของตนเองมากเพียงพอแล้ว สอดคล้องกับสารนิพนธ์ของ ฌัฐพร ภักธเกษวิทย์ (2561) ที่พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ แตกต่างกันไป มีการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ แตกต่างกันไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยคนที่มีระดับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพในระดับน้อย มีการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ขึ้นตัดสินใจลงทุน น้อยกว่า คนที่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพในระดับปานกลาง สอดคล้องกับแนวคิดของ ลักษณ์มี กรดิจิตไพศาล (2558) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายในการลงทุนของแต่ละบุคคลอาจแตกต่างกันไป โดยวัตถุประสงค์ในการลงทุนอาจแบ่งได้ ดังนี้ เพื่อกระจายความเสี่ยง เพื่อกระจายเงินลงทุน และเพื่อวัตถุประสงค์ทางภาษี

2. ผลการศึกษากระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

2.1 ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ที่มีเพศต่างกัน มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ต่างกัน ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่าเป็นเพศที่ต่างกันนั้น มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ เพราะเพศหญิงเป็นเพศที่มีบุคลิกที่อ่อนโยน มีความละเอียดรอบคอบ ต่างกับเพศชาย ที่มีบุคลิกภายนอกที่เข้มแข็ง ชอบความท้าทาย กล้าได้กล้าเสีย ซึ่งมีความแตกต่างทางกายภาพโดยพื้นฐานอย่างชัดเจน จึงทำให้กระบวนการคิด และการตัดสินใจแตกต่าง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วรวรรณ ชัยชื้อ (2556) ซึ่งกล่าวว่าคุณลักษณะที่ต่างกันของประชากร ส่งผลต่อการเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณในภาพรวมแตกต่างกัน

2.2 ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ที่มี อายุต่างกัน มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ต่างกัน ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่าการที่มีอายุต่างกัน ซึ่งมีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ มากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงอายุ ทำให้ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน แตกต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ คมสันต์ สันติประดิษฐ์กุล (2563) กล่าวว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ต่างกัน จะมีการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ที่แตกต่างกัน

2.3 ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ที่มี การศึกษาต่างกัน มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ต่างกัน ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่าการศึกษายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ กระบวนการคิดและการตัดสินใจ ของบุคคลในแต่ละระดับการศึกษา ย่อมมีองค์ความรู้ที่ใช้ในการคิดวิเคราะห์ไม่เหมือนกัน แตกต่างกันสอดคล้องกับ พิษญา ชัยณรงค์เดชากุล (2557) กล่าวว่า ระดับ การศึกษาอาจเป็นได้ทั้งการสร้างความมั่นใจในการลงทุน และสาเหตุที่ทำให้นักลงทุนลดความ มั่นใจในการลงทุนลงได้

2.4 ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ที่มี สถานภาพ ต่างกัน มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ต่างกัน ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่าการที่ความรับผิดชอบ ในด้านครอบครัวของแต่ละบุคคลนั้น มักเป็นเหตุผลสำคัญในการตัดสินใจ อย่างใดอย่างหนึ่ง บุคคลที่มีสถานภาพ โสด จะตัดสินใจได้ง่ายกว่า ผู้ที่สมรส/อยู่ด้วยกัน เนื่องจากต้องคำนึงถึงผลของ การตัดสินใจที่จะกระทบต่อครอบครัว โดยเฉพาะเรื่องทางการเงินยังต้องคิดให้ละเอียดรอบคอบ สอดคล้องกับ ธัญชนม์ พนาพิทักษ์กุล (2558) จากการวิจัยพบว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีผลต่อ การตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ที่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ

2.5 ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ที่มี รายได้ต่อ เดือน ต่างกัน มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ต่างกัน ซึ่งผู้ศึกษามีความเห็นว่าการมีรายได้ต่อเดือนมีผลต่อการออมและ การลงทุน เพราะต้องคำนึงถึงสภาพคล่องทางการเงินในการดำรงชีวิตประจำวันเป็นอันดับแรกก่อน จึงจะวางแผนด้านการเงินในลำดับต่อไปได้ สอดคล้องกับ ธนพล จันทร์แก้วเดช (2562) กล่าวว่า ระดับรายได้มีผลต่อพฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้น โดยตรง อันเนื่องมาจากสภาพทาง การเงินของแต่ละบุคคลนั้น มีความแตกต่างกันซึ่งมีผลต่อความถี่และจำนวนเงินในการลงทุน

3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการลงทุน ที่มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ผลเป็นรายด้านดังนี้

3.1 ด้านความรู้และประสบการณ์ มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ผู้ศึกษามีความเห็นว่า ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการออมและการลงทุนนั้น มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเลือกที่จะออมหรือลงทุน และหากมีประสบการณ์ด้านการลงทุนในรูปแบบอื่นๆ ย่อมทำให้มีความมั่นใจ และกล้าที่จะเลือกลงทุนในรูปแบบอื่นๆ มากขึ้น สอดคล้องกับ ฉัฐพร ภัทรเกษวิทย์ (2561) พบว่า คนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีความรู้ความเข้าใจ ต่างกัน มีการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ขึ้นประเมินทางเลือกแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่สอดคล้องกับ ลักษณ์กา เทียงชนะ (2562) พบว่า นักลงทุนรายย่อยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่มีประสบการณ์การลงทุนต่างกัน ทำให้การตัดสินใจลงทุน หุ่นสามัญของนักลงทุนรายย่อยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยไม่แตกต่างกัน

3.2 ด้านสภาวะเศรษฐกิจ มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ผู้ศึกษามีความเห็นว่า ก่อนการตัดสินใจลงทุน ผู้ลงทุนต้องประเมินสถานการณ์ วิเคราะห์และพยากรณ์แนวโน้มสภาวะเศรษฐกิจในอนาคต เช่น ดัชนีชี้วัดผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) อัตราการว่างงาน เงินเฟ้อ ดัชนีความเชื่อมั่นต่างๆ อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สภาวะเศรษฐกิจโลก ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ การตัดสินใจลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับ คมสันต์ สันติประดิษฐ์กุล (2563) กล่าวไว้ว่า ปัจจัยด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัยแวดล้อมพื้นฐานที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

3.3 ด้านอัตราผลตอบแทน มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ผู้ศึกษามีความเห็นว่า นักลงทุนมักจะสนใจอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่คาดว่าจะได้รับเป็นอันดับแรก และยังเป็นแรงจูงใจให้นักลงทุนตัดสินใจลงทุนได้ง่าย สอดคล้องกับ กมลรัตน์ วัชโรสง และ บุญภา ปัทมพรอัมพร (2562) กล่าวว่า ปัจจัยด้านอัตราผลตอบแทนที่ต้องการ มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนของ Generation X และ Y ในช่วงสถานการณ์ Covid-19 เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า เนื่องจากสิ่งที่ผู้ลงทุนทุกคนสนใจในการลงทุนนั้น เพื่อต้องการอัตราผลตอบแทนที่น่าพึงพอใจ

3.4 ด้านความเสี่ยง มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อวางแผนเกษียณ ของข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 ผู้ศึกษามีความเห็นว่า ความเสี่ยง คือ ความไม่แน่นอนหรือโอกาสที่เราจะไม่ได้ผลตอบแทนตามที่คาดหวังไว้จากการลงทุน ซึ่งความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ผลตอบแทนอย่างเลียงไม่ได้ หากต้องการผลตอบแทนสูงก็จำเป็นต้องยอมรับความเสี่ยงที่สูงขึ้นด้วยเช่นกัน สอดคล้องกับ วุฒิปงศ์ แสงพันธ์ และ บุญกา ปันทุรอำพร(2563) นักลงทุนที่ตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ส่วนใหญ่ ได้มีการเตรียมเงินสดเพื่อการลงทุน และยอมรับความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุน และเป็นเงินสดที่ไม่จำเป็นต้องนำไปใช้จ่ายอย่างอื่น เป็นเงินที่เกิดจากการออมของนักลงทุน เพื่อนำมาลงทุน ซึ่งการบริหารความเสี่ยงทางการเงินก็จะแตกต่างกันไปตามปัจจัยสิ่งแวดล้อมของแต่ละคนของนักลงทุน

ข้อเสนอแนะในการค้นคว้าครั้งต่อไป

1.กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ เป็นเพียง ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุด ในเขตสำนักงานอัยการภาค 2 เท่านั้น หากต้องการข้อมูลที่มีความหลากหลายมากขึ้น ในครั้งต่อไป ควรเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากรที่แตกต่างจากเดิม หรืออาจเพิ่มขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างประชากร เป็น ข้าราชการสำนักงานอัยการสูงสุดทั้งหมด เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่มีความหลากหลายและครบถ้วนมากกว่าเดิม

2.ควรมีการศึกษาตัวแปรปัจจัยด้านอื่น ๆ เพิ่ม ที่จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เช่น ปัจจัยการการเมืองและสังคม ปัจจัยด้านแรงจูงใจ เพื่อให้ทราบถึงการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

3.การใช้เทคนิคการค้นคว้าอิสระ อาจใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยวิธีการอื่น ๆ เพิ่มเติมเพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ทางสถิติที่ต่างออกไป และมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นหรืออาจเพิ่มเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กว้างขึ้นนอกเหนือจากการแจกแบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์

เอกสารอ้างอิง

กนกดล สิริวัฒนชัย (2556) การตัดสินใจลงทุนในหุ้นของคนรุ่นใหม่ที่มีอายุระหว่าง 18 -48 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารการเงินการลงทุนการตลาดและการบริหารธุรกิจ. ปีที่ 4 ฉบับที่ 1. (มกราคม – มีนาคม 2557): 521-542

กมลภัทร ศักดิ์แก้ว (2552) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนการลงทุน ของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ . มหาวิทยาลัยรามคำแหง/กรุงเทพฯ

กมลรัตน์ วัชโรตต และ บุญกา ปันทุรอมพร (2562) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนของ Generation X และ Y ในช่วงสถานการณ์ Covid-19 เขตกรุงเทพมหานคร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คมสันต์ สันติประดิษฐ์กุล. (2563). การตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของ นักศึกษาปริญญาโทมหาวิทยาลัยรามคำแหง. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ณัฐพร ภัทรเกษวิทย์ (2561) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ ของคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจเพื่อสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ดวงใจ พรหมมินทร์ (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีมูลค่าเพิ่มกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ.มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร

ชนพล จันทร์แก้วเดช (2562) พฤติกรรมการลงทุนตราสารหุ้นของนักลงทุนรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานคร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ธัญชรัตน์ พนาพิทักษ์กุล (2558) การศึกษาปัจจัยทางด้านจิตวิทยาของนักลงทุนที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์. วารสาร ธุรกิจปริทัศน์ บริหารธุรกิจ

ธิดา ลือชาพัฒน์พร (2553) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนตามบทวิเคราะห์ที่เผยแพร่ใน SSA Consensus (การค้นคว้าอิสระ). มหาวิทยาลัยรังสิต, คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการตลาด

พนมพร อัครชยานันท์ และคณะ (2557) พฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในตราสารทางการเงิน คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

พิชญา ชัยณรงค์เดชากุล (2557) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของ นักลงทุนทั่วไปในประเทศ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ลักขณา เทียงชนะ (2563) การตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญของนักลงทุนรายย่อยในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ลักขมี กรลธิจิตไพศาล (2558). การศึกษาพฤติกรรมการลงทุนของนักลงทุนในกองทุนรวม LTF/RMF ในเขตกรุงเทพมหานคร.)ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ

วรวรรณ ชัยช่อ (2556) การเตรียมความพร้อมก่อนเกษียณอายุของข้าราชการทหารบกประจำการ ๓
กรมการทหารสื่อสาร กรุงเทพมหานคร จุฬินพันธ์ หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

วุฒิพงษ์ แสงพันธ์ และบุญกา ปันจอรอัมพร. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนในตลาด
หลักทรัพย์ของคนวัยทำงานในกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2550) พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ. บริษัท ซีระฟิล์มและไซเท็กซ์ จำกัด.

สุภาพร ชาญเวช. (2556). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรับสิทธิบำเหน็จบำนาญของสมาชิก
กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.): กรณีศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดนครราชสีมา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ธัญบุรี